

V. Generaldebatten og jubilæumsdebatten.

6. Europa, herunder Øst-Vest-forholdet og Fællesmarkedet.

I stort set alle indlæg, der beskæftigede sig med europæiske spørgsmål, blev der givet udtryk for tilfredshed med den almindelige afspænding, der havde fundet sted i Europa, ikke mindst efter at Forbundsrepublikken Tyskland havde indledt samtaler med de østeuropæiske lande. Det første konkrete resultat havde været afsluttelsen af traktaten om ikke-magtanvendelsen med Sovjetunionen. Fra flere sider blev der udtalt håb om, at den således igangsatte udvikling ville fortsætte, og at der ville kunne afsluttes tilsvarende aftaler med andre østeuropæiske stater.

De østeuropæiske lande udtalte håbet om, at den planlagte europæiske sikkerhedskonference, for hvilken de havde fremlagt konstruktive forslag, yderligere ville fremme afspændingen i Europa. De gik ind for Forbundsrepublikken Tysklands og Østtysklands snarlige optagelse som medlemmer af FN. Bulgarien fremhævede ophævelsen af de to europæiske alliancesystemer som det endelige mål for de europæiske afspændingsbestræbelser.

Sovjetunionen fremhævede betydningen for freden i Europa af et udbygget samarbejde med Frankrig. Et vigtigt skridt var taget ved præsident Pompidous nylige besøg i Sovjetunionen.

Jugoslavien fandt, at en europæisk sikkerhedskonference kunne yde et væsentligt bidrag til yderligere afspænding og fremme af det europæiske samarbejde samt bekræfte alle landes uafhængighed og fuldstændige lighed. Den ville også kunne stimulere udviklingen af nye permanente former for multilateralt samarbejde i Europa, eventuelt nye institutionelle former for europæisk sikkerhed baseret på FN-pagten og i særlig form tilknyttet FN.

USA udtalte, at det gennem forhandlinger havde forsøgt at mindske spændingen i Europa, og at det hilste Forbundsrepublikken Tysklands bestræbelser på at normalisere forholdet til dets østlige naboer velkommen. USA havde i firemagtsforhandlinger søgt at skabe sikkerhed for Vestberlins fremtid, ligesom det sammen med sine NATO-allierede havde foreslået reduktion af styrkerne i Centraleuropa. USA håbede,

at Sovjetunionen og dets allierede ville reagere positivt på disse bestræbelser.

Storbritannien understregede, at Berlin fortsat var nøglen til virkelig sameksistens i Europa. Hvis der ikke kunne opnås enighed om at tage humanitære skridt til at sænke skrankerne mellem to halvdele af en by, ville der næppe være håb om at skabe sameksistens mellem de to halvdele af Europa. Her skulle viljen til afspænding i Europa stå sin prøve.

Belgien fandt, at den gensidige afhængighed i Europa havde skabt en regional balance, hvorfor man kunne spørge, om regionale arrangementer som omtalt i FN-pagtens artikel 52 en dag ville kunne bringe harmoni i hele Europa, ikke som erstatning for Fællesmarkedet og NATO, men som supplement hertil. Et regionalt sikkerhedssystem for Europa ville dog ikke være muligt, så længe der ikke var fundet en løsning på Berlin-problemet, og så længe ikke-indblandingsprincippet i andre staters anliggender ikke blev overholdt i praksis. Regionale sikkerhedsarrangementer i Europa var et mål, man burde arbejde henimod skridt for skridt, f. eks. ved at lade bilaterale aftaler om økonomisk og socialt samarbejde imellem lande med forskellige systemer blive multilaterale, eller ved at lade aftaler som den sovjetisk-vesttyske spredes over hele Europa. Dette ville gøre det muligt at etablere principper for en gradvis og balanceret nedrustning i Europa.

Frankrig og Holland mindede om Fællesmarkedets beslutning om at åbne sig for alle europæiske stater, som kunne acceptere dets målsætning. Et udvidet europæisk marked ville føre til fremgang ikke alene for dets medlemslande men for hele verden, som ville nyde godt af dets økonomiske styrke. Et integreret Vesteuropa ville kunne yde væsentlige bidrag til afspænding imellem alle europæiske lande og således til etableringen af verdensfreden.

Statsminister *Baunsgaard* udtalte håbet om, at traktaten med Sovjetunionen om ikke-magtanvendelse ville blive indledningen til en normaliseringsproces af forholdet mellem Forbundsrepublikken Tyskland og de østeuropæiske lande. En sådan udvikling ville uden tvivl hjælpe væsentligt med til i Europa at skabe en *modus vivendi* baseret på tolerance og øget gensidig tillid. Det